

23. gada-gahjums.

Maksa ar preefuhitšānu par pašti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Maksa beš preefuhitšānas Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnešāti 30 "

Mahj. w. teel isdohts festdeenam no p. 10 fastoht.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpafchneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnahk ween reis pa nedetu.

Maksa par studinašānu:

par weenas sleijas smalku rakstu (Petit)- rindu, jeb to weetu, ko tahda rinda eenem, maksa 10 kap.

Redakcija un ektpedijija Rīgā,

Ernst Plates hilschu- un grahmatu- drukarawā pee Behtera basnijas.

N° 19.

Seftdeendā 13. Mai.

1878.

Rahditajs.

Saunatahs sinas. Telegrafa sinas. Gelfchemes sinas. No Rigas: jaunais wize-gubernators, — dahwanu lasichana, teatera israhdischana, Zenatana beedriba. No Rannas: tureenās buhshana. No Kubigas: jauna banka. No Maslawas: usajzinajums. No Umanas: nefahrtiga istureschanahs. **Ahrsemes sinas.** No Romas: tagadeja pahwešta faslimschana. No Parijhes: breesmigs nelaimes atgadijums. No Turzijas: dumpja ihjelfchanahs Rodopes kalnās. **Rahds drauga waheds dsimtenes amata beedreem.** Mihlestiba mantai par upuri. Cina pahr usfautteem Rīgā. Basars. Abgelskalna kapehtā. **Kwihts.** **Peelikumā:** Soraida. Graudi un seedi.

Saunatahs sinas.

No Rigas. Rā „Rig. Itg.“ sinahk dabujuse, tad tai 1mā Mai atklahta Widsemes muishneeku konwente tai 10tā Mai tikuse flehgta.

— Rā dsird, tad ta nodohmata trescha Baltijas isstahde preefch semkohpibas dabujuse ministera atkuschānu. Turpmaš zeram plaschalas sinas pasneegt.

— Sawus lasitajus darām usmanigus, ka schim M. w. numuram peelikts norahdijums par braufschānus-laihu us dselszeleem. Deretu, ka katrs scho lapu usglabatu, lai waretu paskatitees, kad braufschānas-lails us dselszeleem jāsina.

No Turaidas. Bil zilweks zaur pahreleku mahnu tizibu fewim skahdeht war, to peerahda atkal schis notikums: Genahl kahdu deenu R. mahjās kahdas trihs tshiganeetes, kur wihreem mahjās nebhudameem bija winahm isdewigs lails no fewwahm scho un to dsiht un prasiht. It ihpafchi weenai fewwinai winas usmahzahs, no kuras bija dabujuschas dsirdiht, ka tai esohk gohws flima. Weena no winahm nehmahs nu to isahrsteht un pagehreja pee tam wifu naudu, kas tai mahjā esohk, wifas labakas drehbes, kā ari wehl weenu puhru miltu un diwi schlinki galas, ko schi wifu, kad gohws buhshoht wesela, pehz trihs deenahm atnesischoht atkal atpakalam. Pahreleku mahnu tizibā nodewufehs un tshiganeetei tizedama wina wifu to pagehreto, prohti wifu fatwu naudu, kahdus 35 rublus, wifas labakas drehbes, miltus un gatu tshiganeetei eedewa, kura newaredama wifu us reisi aisnest, wehl kahdus diwi wakarus pehz tam, paslepeni ziteem nemanohk atnahza, kamehr bija wifu aisnesufi. Gohws ar wifu ahrstefchanu tatschu nosprahga un tshiganeete ar drebehm un naudu naw wehl lihdi scho paschu deenu atpakal greefufehs. Ko nu dariht? Wifa manta pagalam, naudas ari wairs naw, ar ko zitu gohwi nopirkt. Lautini tihri ismifufchi, tā ka nemas

wairs nefaproht, ko nu dariht, ko ne. Teefcham kad zilwekam til stipra tiziba un palaufschānahs us Deewu, tā us zilwekeem, burwibu un mahneem, tad gan laikam waretu pawehleht kalneem eelejās eegahstees. Lohti derigi un wehlejami buhtu, ka wifds pagastds tā taptu eeriktehts, kā jaw daschā weetā Widsemē ir, kur katram pee zeeschas strahpes tohy aisleegts tshiganus peectureht jeb teem kaut ko doht. Ja tā buhtu, tad ar laiku pamafam schee krahpneeki un sirgu sagli fahktu no Widsemes issust un lautineem nebuhtu wairs deht scho bendes maifu nedarbeem ruhktas afaras ja-isseij. Bes tam lai ari katram, kur Mahjas weefis nostaiiga un stahsto, schis atgadeens der par mahzibu un wehrā lischānu, ka reis lails ir, mahnu tumfibu no firds isdihht, lai tanī waretu ihstas tizibas gaisma eespihdeht. **J. Behrsinisch.**

No Lublinas teel „Gelosam“ sinohts, ka pee Wihflas dselszeta starp Lublines un Warschawas stanzijahm buhdamais meschs fahzis degt, zaur ko leela skahde noteekahs. Birmās deenās kahdas 30 puhraweetas mescha nodegufchas, kur smuktas preeedes un behrsi bija fa-angufchas.

Telegrafa sinas.

No Peterburgas tai 11. Mai. Schodeen pulksten 2 pehz pusdeenas Persijas schahls atbrauzā no Maslawas us Peterburgu. Us bahnufi, kur gohda wakts bija nostahdita, Persijas schahls tika fanemts no muhsu augsta kunga un Keisara un no ziteem augstas Keisara familijas lohzekeem. Schahls nosfehдах atklahtā kareetē blafus muhsu kungam un Keisaram. Us Seemas-pili brauzoht tika augstais weefis ar preezigu faufschānu no fapulzejujchohs kauschu pulka fanemts. Dauds namds bija karohgus islahruschi.

No Montenegras tai 10. Mai. No Kattaras teel sinohts, ka Montenegras firsis atklahji Turzijai pahmet, ka wina Albaniā kara-pulkus isrihlojoht us usbrufschānu. No zitas pufes atkal teel sinohts, ka Montenegras firsis fatwus kara-pulkus isrihlojoht us karu.

No Londones tai 11. Mai. Grafs Schwaloms ir us Londoni atbrauzis un tai 11tā Mai turehs farunafchānohs ar Lordu Selisberi. Tai 12tā Mai tiks notureta ministera apspreefchānahs.

No Konstantinopeles tai 11. Mai. Angtu kara-lugi aisbraufufchi atpakal us Zemidu.

Eelshemes sinas.

No Rigas. Par Widsemes wize-gubernatoru ir eezeltē eelshigu leetu ministerijas eerehbnis koleģien-rahts Tobiesen lungs.

— Kā „Widsemes gubernijas awises“ sino, tad ar Keisariskas Augstības Trohnamantineeka atkaufšanu un us Maslawas wirskomitejas usaižinafšanu sem gubernatora wadifšanu ir fastahdijusehs Widsemes gubernijas komiteja, kas dahwanas lasihs preelsh kreiseru kugeem. Dahwanas nem preti gubernatora lungs fawā dshwokli pili no pulkst 11 lihds 12 preelsh pufdeenās; tā ari gubernatora kanzelejā no pulkst 11 preelsh pufdeenās lihds pulkst. 3 pehz pufdeenās.

— Scho fwehtdeenu tai 14tā Mai buhs N. L. beedribas namā fchi pufgada beidsama teatera israhdischana. Irahdita tiks jauna luga ar dseedafšanu „Musikanta dseefmas.“ Efoht smuka patihlama luga. Schi israhdischana nahls muhsu teatera wadonim par labu, ir wina benefize. Ihpaschi teatera draugus daram us scho israhdischānu usmanigus, lai to nenokawetu, ihpaschi jaw tamdehl, ka fchi israhdischana ir teatera wadona benefize, kas par muhsu teateri ruhpejees un publejees, skatitajeem patihlamus un jaukus teatera israhdijumus apgahdadams.

Jonatana beedriba Ahgelskalnā ir tais 5 gadōs, kamehr wina dibinajusehs, alasch stiprus fohlus us preelshu spehrufe. Schi par faweem flimneekeem un miruscheem gahdadama beedriba fchim brihscham flaita kahdus 700 lohjektus, pa leelakai datai is irahdneeku kahrtas. Wina ir few ihpaschu beedribas-namu apgahdajuse, kas jauki isbuhwehts ar leelu sahli un teatera-flatuwi. War fajiht, ka fchi beedriba ruhpejāhs par faweem weseleem, flimeem un miruscheem beedreem. Wefeli un spirgti beedri war beedribas-namā apdantscheem palihgsmotees, pa fwehtdeenahm pee busetes kaut ko usdserit un uskohst, pa isdewigeem laikeem teatera uswefšanu redseht, pa rudens un seemas wakareem preelshslasichanas dsirdeht un pa wafaru beedribas ispuschkotā sahle reisehm fapulzetees us istaigafšanu satumōs; nahkofcha istaigafchana satumōs buhschoht fwehtdeen 14. Mai sch. g. ais Baltahs muishas us Ejen muishas grunti (Gutinghof). Slimeem beedreem teel wisu zauru gadu il nedelas 1½ rbl. f. palihdsibas ismaksahs un brihws ahrsis gahdahts; preelsh miruscheem beedreem teel 50 rbl. f. paglabafchānas-naudas ismaksahs. Beedreem — tā feetweescheem, kā wihreescheem — jamakfa pirmo reisi 50 kap. f. eestahschānas-naudas, tad is mehnesi tikai 15 kap. un par katru lihli 5 kap. f., bes tam katram jaunam beedram pee eestahschānahs jamakfa beedribas nama parahdu nihzinafšanai par labu 3 rbl. f. waj nu us reisi jeb pirmā gadā is mehnesi pa 25 kap. f. Par fchih labdarigas beedribas zelschānohs un peenemfchānohs ihpascha pateiziba nahlahs Mahrtinu draudses kesseram H. Straube L., kas no eefahkuma daschus gadus ari beedribas preelshneeks bija, tagad par preelshneeku ir iswehlehts atflehgu-kalejs Breede L. Ahgelskalnā. Teem Ahgeleskalneescheem un ziteem, kuri ari wehletohs Jonatana beedribā par lohjelkeem eestahtees, daram sinamu, ka teem tad japeeteizāhs pee beedribas preelshneezibas, kura is fwehtdeenu, no pulkst 2 lihds 5 pehz pufdeenās, jaunā beedribas-namā fawu sehdeschānu notura. Wehlam fchai labdarigai Jonatana beedribai ari turpmal daudis weiksmes.

No Raunas. Raunā kahdu laizinu pawadoht manim atlikahs watas tahs tē jo wairaf eewehrojamahs weetas apmelseht, par peemehru: basnizu, kapsehtu un wezohs pils-drupus. Wezee pils-drupi no zitahm Raunas dshwojomahm ehlahm atahkafu us kalnu stahwedami un wezohs dselss laikus atgahdinadami, laiku sohām itin kā fpihtedami, ir daschā weetā pa datai wehl deefgan stipri ustaupijusees, tā ka wehl warbuht warehs daschu gadu desmitu pahf fawahm galwahm pahrlaist. Raunas kapsehta atrohdahs no basnizas warbuht kahdas trihs werstes tahtumā, us kahdu ar glihtu muhra sehtu aptaiftu kalninu. Tē, kā leekahs, ir nahwe fchogad daudis leelakā flaitā neka zitōs gadōs, neds par wezaku, neds par draugu un fehrdeenu afarahm behdadama daschu tiklab masu un leelu, kā ari peefufufchu firmgalwi wehšā semeš klehpi muhschigā nahwes meedsinā eemidfinajusi. Daschus kapus draugi un radi aifgahjeem par pehdigu mihlestibas parahdischānu ir jauki ispuschkojuschi, ar salahm welenahm aplidami, flaitas pukites wirsū ustahdidami un fshuguna waj ari marmora krustus klaht peefprausdami. Par basnizu runajohit ir jafaka, ka ta preelsh til leelahs draudses ir par masu, jo daschureisi pahf Deewatalposchānas laiku ir leelam kauschu pulkam ahrpufe jastahw; ari altaris nestahw tā kā wajadsetu prohti gaischā weetā. It ihpaschi mahzitajs Dsirne L., kuzsch kā kreetnis kalps fawa Kunga wihna kalnā irahda, manim gauschi patifa, jo wina wahrdi dedsiģi no firds runati ari katram apdohmigam zilwekam pee firds eet un to ar debefgahm juhtahm peepilda.

J. Behrsinsh.

No Kuldigas. Kā „Kursemes gubernijas awise“ sino, tad Kuldigas pilsehtas weetneeku fapulze nospredufe, ka Kuldigā buhtu eetaifama pilsehtas banka, prohti naudas-banku, kur naudu war us intrefehm noguldiht un pret drohschibu un apgalwofšanu aifnemtees.

No Maskawas. Keisariska beedriba preelsh andeles kugeenezibas felmeschānas, kas Keisariskas Augstības leelfirna Trohnamantineeka augstas apfargafchānas stahw, ir dabujuse atkaufšanu, dahwanas lasiht preelsh kreiseru-kugu eegahdashchānas is brihwa prahta. Schi beedriba tamdeht usaižinajuse wifus gubernatorus, la iklatrā gubernijā tahdu komiteju dibina, kas tani gubernijā minetam noluhkam dahwanas un eemakfajumus krahj, un lihds ar to ari peefustijuse usaižinajumu wifsem Kreewijas pawalsineekeem:

Tas Kungs fuhla Kreewijai jaunū pahrbandifšanu! Neapmeerinams eenaidneeks draude mums ar karu. Ichwijas draugi! Waj mehš pazeetifim, ka winsh muhsu uswarefchānas auglus isnihzina un muhsu brahlus, ko mehš atjwabinajuschi, no jauna wehrdribā padohd?

Muhsu eenaidneeks ir stiprs us juhras. Pehz flaitta un leeluma wina juhras spehls pahrats par muhseju; bet us weenu wihsi eefpehjam wizam ari us juhras manamu fiteenu doht. Kas nesin, ka wisi muhsu eenaidneeku zenteeni iseet us pelnu un mantas-eeguhfšanu? Wizam ir warana andeles flote (kugu pulks). Trihsdesmit tuhstofchi wina kugu brauka pa wifahm pafaulēs juhrahm. Us tureenu jawada gruhdeens. Tani laikā, kad eenaidneeks muhsu juhras noslehs un kā Krimas karā ne-apfargatas fahdschas gar muhsu krasceem nodedfinahs un islaupihš, — tad lai ari wina andeles flote us wifahm pafaulēs juhrahm teel padohda kara gruhtibahm. Us tam mums wajaga ahtru un stipru kugu, kas kā negaidihš

pehrkona gaisf muhfu eenaidneekem us wina juhras zekeem preti stahjabs.

Behdejais karsch padarija Kreewu juhrneekus flawenus, kas us waseem, nestipreem kugeem braukdami ar wareneem kugeem zihnijabs un tahda neweenada zihnischana palika uswahretoji. Dohdat wineem ihstus juhras-kugus, fuhtat winus us pasaulas juhrabm, lai eenaidneeka andeles sloti kex — un muhfu eenaidneeks noschehlohs sawu leelu pahdrohshibu. Kreewu semes behrni, juhs, kas juhs ka weens wihrs il reisas stahwejat, kad muhfu swehtai mahtei Kreewijai breefmas draudeja — juhs ari schoreis weenprahtigi winas faulshchanai paklausifeet un wisi lohpa is brihwa prahta radiseet sloti, kas pasaulei no jauna parahdihis, ko Kreewu tauta eefpehj, kad wina sawas tehwijas gohdam us wakti stahw.

Bet ka laiks ne-aiseet, ahtri waijaga pee daba kertees. Gribi tu meeru — brunojees us karu.

Behl no Maslawas. Tai Sta Mai pulksten 5 pehz pufdeenas Persijas schahks nonahja Maslawa. Augstee pilsehtas lungi bija us bahnusi nonahkufchi, schahku fagaibidami. Apfweizinahts winsch tika no sirsta Dolgorukowa un generaladjutanta Gildens tuba. Pee bahnuscha stahweja selta kareete, kurā schahks us Kremli aibrauja.

No Umanas. (Kijewas gubernija) teel sinohts par schahdu nelahgu atgadijumu. Rischowkas zeema eedshiwotaji bija us sawa garidsneeka usajinajumu kara-wihreem par labu sawahkufchi jeb fagahdajufchi 170 pudu fukaru. Tai fukarus, kur waijadfigs, waretu nosuhtih, minetais garidsneeks luhdsā Kijewas kara-wihru mantu pahrwaldibu, lai fukarus preti nemoh. Pahrwaldiba fajija, lai fukarus fuhtoh us Winnizu. Tai 27. Oktoberti pagasta wal diba dewa peezus braujejus, kas tohs 80 maijds fabertohs fukarus us Winnizas pilsehtu aishweda. Bet zil leela bija wina isfamifeschanahs, kad wini tur nobraukufchi tahdu atbildi dabuja: „No mehs ar juhsu fukareem lai daram? Mums pascheem ir weens, kas fukarus apgabha.“ Semneeki kasahs ais ausim, wini nesin, kur lai sawus 80 maisus fukarus leel. Wini dohma un dohma, luhds un luhds, lihds beidsoh pehz 24 stundahm inspektors peelaishahs, dahwinatohs fukarus fanemt. Bet ar to wehl leeta nebij beigta. Inspektors laikam nebija pee laba prahta, winsch sahla par dahwinateem fukareem johlotees. Daschus fukarus, kas is kweechu jeb puhru milteem bija zepti, atrasdamis winsch tohs nosweeda funeem preefshā, pee tam daschadus nepeeklahjigus wahrdus runadams. Beidsoh kad semneeki luhdsahs, lai wineem isdohdoh kwihti par fanemteem fukareem, tad wineem wehl kahdas stundas bija jagaida, jo pa to laiku inspektoram bija patizees klaweeres spehleht. Weegli prohtams, ka schahda fonemshana pee labprahtigeem dahwinatajeem labu prahtu nesazehla. Scho sinu pasneeds Kreewu awise „Недѣля.“

Ahrjemes sinas.

No Romas. No tureenas atnahkufshas sinas, ka tagadeis pahwests Leons XIII esoh fashlimis. Lai gan flimiba naw wahriga, ka buhtu par mirshanu jabaidahs, tad tomehr pahwests Leons ir jaw 68 gadus wezs un schini wezumā flimibas wairs naw il ahtri isahrstejamas. Ahrstes ir pahwestam to padohmu dewufchi, lai winsch Romu atshahjoh un kahda weseligakā weeta ilgaku laiku usturotees, jo zitadi esoh mas zeribas, ka wina flimiba buhschoht isahrstejama. Kahds kac-

dinals, scho leetu sinah dabujis, pahwestam taisni azis fajija, ka winam, prohti pahwestam, waijagoht Romā palikt. Kad winam ari buhtu jamirsi (kas par to, kad weens zilweks nomirsi), tad tomehr winam ka pahwestam waijagoht sawus peenahkumus ispildiht, jo wiasch sawu dshiwibu esoh katofu basnizai nodewis un preefsh tahs winam waijagoht sawu dshiwibu nodoht. Dascheem kardinaleem buhtu gauscham pa prahtam, ka pahwests Leons drihs nomirtu, jo wineem tas nemas naw pa prahtam, ka tagadeis pahwests usnehmis brihwprahtigaku politiku neta nelaika pahwests Pius. Kad ari tagadeis pahwests nemirtu, bet wehl daschu gadu pee dshiwibas paliktu, tad tomehr buhtu jashaubahs, waj winsch, wezs un flimigs buhdams, spehs jesuitu un ultramontanu zenteeneem preti atturetees un pee sawas usfahktas brihwprahtigas politikas palikt. Tahda buhschanā gan mas ko no brihwprahtigeem zenteem fagaibis tagadeja waldischana.

Ka rahdahs, tad pahwests paliks Romā, lai gan wina wefeliba zaur tam teel apshahdeta.

Reis no Romas runadami peeliksim ari schahdu sinu: Ka no tureenas teel sinohts, esoh nodohmajufchi 1881mā gadā (pehz trihs gadeem) isrihloht Romā pasaulas leetu istahdi. Schi istahde teeloht isrihlota us Italiyas lehnina ihpafchu wehlechanu. No walsis pujs tikschoht preefsh schis isrihkojamahs istahdes dohti 15 milioni.

No Parihses. Isgahjufchā nedelā notikahs Parihse breef migs atgadijums, kahdu Parihse schini gadu simteni naw peedshiwofse. Tas bija tā: Tai 2tra Mai pulksten 8 wakara peepeschi isdirda breefmigu trohskni, it ka semes trihzeschana buhtu radusehs, kahdus sohtus no Tempela eelas (rus de Temple). Neweens schini pilsehtas dala nesinaja, kas notizis. Gefahkumā dohmaja, ka printscha Eschena kaserna, kur laba teefa schaujama pulwera bija noguldita, esoh gaisā ussperta. Seme no warena spehreena bija trihzejufe ka semes trihzeschanā; lohgu ruhtis eefsch simteem namu, kas tuwumā atradahs, faplihsa gabalu gabalds, kamehr tai paschā laikā wifs tureenas plazis ar duhmeem peepildijahs un tā fakoh gaisu aptumschoja. Tureenas pilsehtas eedshiwotaji nesinaja no bailehm un isfamifeschanahs ko dariht. Sirgi no bailehm sahla trakoh. Laudis bija weenā mudschekli fashrehjufchi. Minetas printscha Eschena kasernas wirsneeki lihds ar polizejas deenastneekem sawaldija sawu prahtu un gahja meerigi ismelleht, no tureenas tas trohsknis jeb spehreens zehlees, un waj waijadfiga palihdsiba nebuhtu kur pasneedsama. Tee no wehja dshitee duhmi rahdija, kur ta nelaimes weeta atrohдах. Bija kahds 6 tahshas augstis namis Beranshes eelā ussperts gaisā un azumirkli par kuhpedamu gruweschu tshupu pahwehstis. Ari tam tur klahtbuhdamam namam bija weena dala atplehsta. Is fashpardita nama ruhmehm iszehlahs leelas uguns leesmas. Schini namā dshiwofa kahds behrnu spehtu leetu fabrikants, wahrdā Blanschons, kas ihpafchi tā nosauktahs behrnu pistongas taisija, kuras bohdes tika pahdrohtas. No kam ihsti namis gaisā sperts, to tagad nesina un warbuht ari neta nedabuh sinah, jo wisi zilweli, kas tai brihdi eefsch nama bija, ir wisi galu dabujufchi. Aston-desmit pahri tur dshiwofa un nelaimes tur notika ap ehdeena stundu, kur gandrihs wisi eedshiwotaji bija mahjās. Wes tam wehl nama apalschas ruhme bija restorazija, kur tatschu ari kahdi weesi buhs bijufchi. Kas tee bija par weeseem, zil winu bija, ka winus saw, — kas to sino. Birma laikā

bija deesgan darba, lihkus is gruwescheem iswabht. Wehlat atlikfees laiks, pehz nelaimigo eedshiwotaju wahrdeem pehtih. Starp gruwescheem ari atradahs wehl dshwi zilweki, kas breefmigi fadausti un eewainoti pehz palihga brehza. Kahdi trihsdesmit tahdu eewainotu zilweku tika isglahbti. Dascheem nelaimigeem bija lohjekti janonem, gan kahjas gan rohkas. Kamehr pee dshchanas strahdaja, notikahs wehl ohtra sprahgshana — gase bija aisdegufehs. Uguns dshchaji tika ar ruhtes gabaleem un gruwescheem ta bertin apberti. Uguns dshchaji un saldati, kas pee glahbshanas palihdseja, wisu to laiku israhbija drohshibu un usupureshanu. Uguns dshchaji un glahbeji ari dauds ar to nopuhlejahs, is tuwejeem nameem zilwekus isglahbt jeb ahra dabuht. Ohtra deena ap pufdeenas laiku wehl uguns nebija apdshista un wairaf neta simts lihku bija is gruwescheem isakti. Sprahgshanas brihdi ari wairaf zilweku tika nosisti, kas tur pa eelu gabja. Weeni rati tur guleja ar falasteem riteneem us eelas; sirgs un kutscheris bija nohst. Breesmas un bailes ir ne-apraktamas. Zilshim brihsham sina, tad Blanschons, minetais fabrikants sagruwuschana nama, ir palizis pee dshiwibas, jo winsch pa nelaimes brihdi nebija mahjas.

No Turzijas. Jaw kahdas reisas tikam sinojuschi ka pee Rodopes kalneem Turki faheluschichi nemeerus un leels pulks nemeerneeku tur sapulzejuschees, kuras pee meera peespeest wehl naw pilnigi isdeweess. Tagad lasam ahrsemes awises plaschaku apraktu, ta schee nemeeri zehluschees. Kahds unterosizeeris is Suleimana Paschas armijas bija kahdu pulzinu behgtu falakije. Schis behgtu pulzinsch, kuzam minetais unterosizeeris waheda Saali Schausch, bija par wadoni, sinaja, ka eelsh Gimirdschinas atrohdotees kara-mantas, un tapehz luhdsa tureenas pahrwaldneeku Jusufu-Beiju, lai winsch scheem dohdohht kara-eerohtschus, patronus un leelgabalus, jo wini griboht kauschanohs usnemt pret „Moskoweit“ (Kreeweem). Kad nu Jusufu-Beijs, ta prohtam to ne-attahwa, tad wini (prohti minetais behgtu pulzinsch) raudsija ar waru kara-mantas magafines eeguht. Wini usbrulshana ne-isdewahs, jo Jusufu-Beijs wirus atdfina atpakal un tuhdat laida pa telegrafu sinu us Konstantinopeli pahre scho notikumumu, pee tam pats ministeru preelshneeku Achmedu Westku Paschu luhgdams, lai kara-mantas is Gimirdschinas aiswedohht prohjam jeb lai winam fuhtohht peenahlamu kara-pulku, ka winsch waretu pret nemeerneeku usbrulshanam kara-mantas apfargahht un no wineem atgainatees. Turzijas walidiba scho luhgumu ne-eewehroja. Behgtu pulzinsch jeb nemeerneeki no jauna usbruka un beidsoht wineem isdewahs kara-mantas magafihni eeguht. Wini dabuja fawas rohkas wifas plintas, dauds patronu, pulweri un 4 leelgabalus; tohs leelakohs leelgabalus wini newareja panemt, tapehz ka wineem nebij deesgan sirgu spehku, ar to tohs aiswest prohjam. Ar eeguhtem kara-eerohtscheem wini aisdewahs prohjam pee Rodopes kalneem.

Tur wehl no ta laika, kad Kreewi eenehma Filipopeli un Andrianopeli, bija atlikuschichi dauds Turku behgtu, kam deesgan behdigi tur klahjahs, lai gan kahds bagats Turku gruntineeks, waheda Ibrahim Beijs, wineem ar dewigu rohku palihdsibu sneedsa. Ibrahim Beijs jaw fen bija dohmajis nemeerneeku pulkus isrihloht us ta nosaukto gurilas karu, bet truhka kara-eerohtschu. Kad nu Saali Schauscha behgtu pulks ar kara-eerohtscheem atnahza, tad starp ziteem behgteem drihs iszehlahs kara-dohmas; eeguhtee kara-eerohtschichi tika isda-

liti un Ibrahim-Beijs pats usnehma scho nemeerneeku pulku wadishanu. Gefahlumä Ibrahim-Beijs itai isghaja tur tumumä buhdamohs kristigohs aplaupiht, Kreewu kara-pulkus un wina waktis winsch ne-aislahra. Ibrahim-Beijs islaida pasfludinajumu, kas leelu preeku Konstantinopelē fahzela, kad sinu par to bija tur nonahkufe. „Atreebshanas stunda ir situfe,“ ta bija mineta pasfludinajuma rakstihis. „Turki, Greeki un Angli ir brahligi faweenjuschees pret to wispahriigo eenaideeku Kreewiju. Nismirstat, Juhs ustizamee Turzijas un Greekijas debli, pagahjuschus laikus. Steidsatees rohku rohkä us zihnishanas gohda lauku Rodopes kalnds.“ Drihs ari bija Angtu palihdsiba klahht, prohti Angli dewa brihw-bitetes preelsh braulshanas. 170 wirsneeki un 4000 saldatu, schihis brihw-bitetes isleetadami, aisbrauja pee nemeerneekem. Angtu emisari atweda naudu un kara-eerohtschus un tagad ir ar Ibrahimu Beiju deenwidhs faweenjuschees Greeku nemeerneeki.

Ta schis nemeerneeku dumpis Rodopes kalnds zehlees un is nupat pastahstita pastinajuma redsams pirmahht, ka Turzijas walidiba naw palihgu fuhtijufe, lai nemeerneekus apspeestu un ta tad klufam attahwufe nemeereem iszeltees, un ohtrahht atkal Angli fleepeni palihdsija nemeerneekem, gan brihw-bitetes dohdami, gan naudu un kara-eerohtschus fuhtidami.

Kahds drauga wahrds dsimtenes amata beedreem.

Seema un seemas darbi beidsahs. Sakä wasarinä zeram ari mehs, fshlotaji, eedabuht wajadfigu spirgtumu un siprumu preelsh nahtoschas darbibas.

Weens no ihpashichi spirdsinadamahm un siprinadamahm jaunu laiku dahwanahm ir fshlotajam swabadakä laimeta amata beedru sapulzes. To sin iffatrs ihis fshlotajis, kas lihdsibijis konferenzes, tur walda brihws gars, spirgts zentigs prahts. Zil fen ir, kamehr fahla brahligi pulzetees fshlotaji ari no Latweeschu pagasteem un draudsehmi? Zil fen ir, kamehr pagahjuschas tahs „karlahs wasaras deenas,“ tad wispahrigds tautas swehtids swineja Latweeschu fshlotaji no schai — un winupuf Daugawas fawus pirmohs Latweeschu amata swehtkus? Mums leekahs, ka schee discheni brihshichi bijuschichi watar — un rau, jaw tagad Latweeschu fshlotajeem amata beedru sapulzes tilpat eerastas un wajadfigas, it ta kristigam zilwetam leeldeena waj wafarswehtti gadstahrtä.

Bet ja nu fshlotaju sapulzes Latwija til mihtas un swehtigas, tad ari peellahjahs iffatram dsimtenes amata beedram ruhpetees, lai tahs buhtu til labas un pilnigas, zil ween spehjam. Itatram Latweeschu fshlotajam peellahjahs ruhpetees, lai tahs buhtu us wisahm pufehm par preeku un swehtibu, lai konferentschu peeminu netumfchotu neweena behdiga atmiana, neweens stahhs waigs, neweena kratidama galwa. Un par to Latweeschu fshlotajeem peellahjahs ruhpetees wisupirms pascheem — tad til ziteem. Jo Latweeschu fshlotaji spreesch fawas sapulzes, lai ari ne klaji, tad tomehr brihwi: kairs sapulzes lohjeklis war brihwi pazelt fawu apspresdamu un nospriesdamu balfi. Kas tad wehl truhst, lai Latweeschu fshlotaju sapulze notiktu tas, kam janoteel. Wihra prahts, wihra sirbs, wihra dubsha — waj tad jaunee laiki wehl maj espehjuschi zilnahht un siprinahht schihis warena ishpashibas tautas dehu pulka?

Zil dauds par preelshwahrdu. Nu pee paschas leetas.

Jaw daschu labu reisi Latweeschu, ihpashichi kursemes, tautas fshlotajeem gan mutes, gan rakstu wahrdeem pahrmests, ka tee fawas konferenzes spreesch sweschä walda. Schi leeta ir swariga un wehrtä, ka par to wairaf, neta weenreis pahrdohma un ar labu nobohmu, zeenigi pahrspreesch.

Wisupirms schi nu peeminams, ka tahda ahrfahrtiga, fewischla hushchana, ka Latweeschu tautas fshlotaji spreesch fawas sapulzes pa wahzifki, lohti sweschadi metahs azis karam apdoh-

migam zilwefam, ihpafchi ne=Balteetim. Kadeht Latweefchu tautas floblotaji, lohpa sanahfufchi, runa un spreesch ne fawā tautas walodā, bet fweſchā walodā? „Tur wajjaga buht it fawabeem eemeſleem,“ — atbildetu iſſatrs Giropeetis, waj nu Kreews, waj Wahjsemneeks, waj Franzuſis, waj zitas lahdas gaismotas tautas behrns. — Ir es par ſcho leetu labaki praſitu un flauſtohs, neta rakſitu, ja neſinatu, zit par to walda parteiſtas laiflibas un zit nepilnigi to wehl daudſi iſproht paſchā Baltija. Ne-atleef netaſ zits, tā paſcham melleht, tur flehpijabs ſchihſ ſawadibas eemeſti un tur to newaid.

Waj likums pawehl jeb dohd eemeſlu Latweefchu tautas floblotajeem runaht un spreesch ſapulzēs pa wahjiſti? Schis wajajums iſſikfees daſcham tautetim leets, zitam warbuht pat ehrmigs, — laufſchu ihpafchi ſchis wajajums wiſupirms par luhpahn ſpruks katram attahkalam, gaismotam ne=Balteetim. No likuma, kaſ pawehletu Latweefchu (un Igaunu) tautas floblotajeem notureht ſawas ſapulzēs zitu walodā, no tahda likuma — gohdē Deewam! — netaſ lihds ſchim gan naw dſirdehts Kreewu walſti; Wiſaugſtali apſtprinatōs likumdōs preeſch ewang. luteru laufſflohlahm Kurſemē no 1875. gada turpreti ſajits: Pagasta floblās jamahja: tiziba; ſemeſ eedſihwotaju (i. i. tautas) waloda un Kreewu waloda; tee 4 gruntsreſhinumi; geografiju un wehſturi, un lohru dſeedaſchana. Peeſihmejumſ: Zitas ſchē nepawehletas leetas mahjiht til ar laufſflohlu wirſwaldiſchanaſ atwehleſchanaſ ir brihw. — Tā tad Wahju waloda pat nepeeder pee tahm pawehletahm mahjibas leetahm Kurſemeſ laufſflohlaſ; to til, ſinams, atwehl mahjiht weetiga laufſflohlu wirſwaldiſchanaſ; ta ir tihra privat leeta muhſu Latweefchu tautas floblās. No ta mehſ redſam, ka likums nedohd Latweefchu floblotajeem ne ta attahkata eemeſta, lai tee runa ſawās ſapulzēs fweſchā walodā.

Waj Latweefchu tautas floblotaji, ſeminarōs mahjidamees, ar Baltijas Wahjeſcheem fatidamees, Wahju grahmatas laſidami, Wahju ſtundas dohdami, — ta ne-atrohn no ſawas mahtes walodas, ka teem nahlahſ gruhiti runaht un spreesch pa latwiſti? Kaſ uſ ſcho wajajumu atbildetu ar „ja,“ taſ zeltu leelu leeto negohdu Latweefchu floblotajeem, un ari es tam pretotohs ar wiſu ſpehtu un prahtu. So tā lai gan muhſu tautas floblotaji, kaſ weenu ſeemu peh; ohtas mahja ſimteem Latweefchu behrnus duhſchigi un nenofuſuſchi un turklaht latwiſti, taſ tatiſchu draudſigi ſateekahſ ar Latweefchu wejateem un pagasta preeſchneeteem, kaſ rihto un wada daſchu labu zitu tautiſtu darbu — ka gan muhſu tautas gaismotaji lai nemahzetu wairs ſawu tautas walodu. Ne, muhſu tautas floblotajeem nenahlahſ wis gruhiti runaht pa latwiſti — daſcham labam warbuht gan pa wahjiſti. Utrafees pat wehl daſchs pagatiſch mihtā dſimtenē, tura floblotaji ſtipri noſarſti, ja tam nahlahſ lahdus wahrbus pa wahjiſti ſareſchgeht. Neſaku, ka taſ tā labi, ka Latweefchu tautas floblotajam neder mahjeht fweſchā, ihpafchi Wahju, walodas. Bet to lai dara — tā taſ ir, un to mums ja-ewehbro.

Waj Latweefchu waloda naw wehl pa ne-iſglihtotu, pa ne-attihtiti preeſch tahdahm leetahm, par to nahlahſ runaht un spreesch tautas floblotaju ſapulzēs? Uſ ſcho wajajumu atbildohd, es ſchē negribu aiſrahdiht nedſ uſ tahdeem latwiſſeem rakſteem, kaſ weikli un ſaprohtami runa par augſtahm jo augſtahm leetahm, nedſ par tahdu rakſtu ſarakſitajeem. Scheem rakſtneeteem warbuht bijis ihpafchs gars, ihpafcha mihleſtiba preeſch ſchihſ leetas; tee warbuht leeti wafas wiſri, kaſ ilgu laiku ſehdejuſchi pee ſaweem gara behrneem, lamehr tohs paſaulei par brihnumu ne-iſperejuſchi. Es til ſchē gribu aiſrahdiht uſ to, ka peh; likuma muhſu floblotaju ſeminarōs jamahjabs ari Latweefchu gramatika; ka muhſu floblotajeem jamahja Latweefchu behrnus „ſemeſ eedſihwotaju“ jeb tautas walodā; ka muhſu floblotaji ir turklaht tizibas mahjitaji floblā, kam jaiſſtaidro ſaprohtami, weikli, un turklaht latwiſti ja-iſſtaidro — floblas behrneem par tahdahm augſtahm, garigahm leetahm, lahdas mahja muhſu ſwehta tiziba. Ja nu Latweefchu floblotajſ to wiſu latwiſti dara un labi iſdara, — eeſch lam neweens neſchahbahſ, — waj tad war dohmaht, ka tam kluhdifees ſawu referatu latwiſti ſarakſtoht, waj juſ, konſerenzē latwiſti runajot. Par pahraſi augſtahm

leetahm tatiſchu nebuhs, nedrihtſtehs buht, nedſ tee rakſti, nedtahs runas. Par to tautas floblotaju ſapulzē laſa waj runa, tohs tatiſchu pa leelai dakai nebuhs zits, tā taſ patſ, par to floblotajam, kaſ ſawu amatu uſzihtigi iſpilda, jau daſchu labu reiſi nahjees ſarunatees ar behrnu wejateem un pagastu preeſchneeteem. Tam teizeenam: „Latweefchu waloda ne-iſglihtota, ne-attihtiti,“ tilai lohti aprohbefchotā ſinā zit-nezil tatiſnibas. Kaſ Latweefchu walodu neyroht, waj lam wina netiht, kaſ wis gohdigati darihs, kad wiſch ſcho teizeenu nemaj neweems mutē.

Waj Latweefchu floblotaji til maſ mihl ſawu mahtes walodu, ka tee pat ſawās ſapulzēs, ſawā ſtarpā, walda fweſchu walodu? Uſ ſcho wajajumu atbildohd deesgan gruhiti. So kaſ gan ſpehi katram ſirdi eelihſt un iſſinaht, to wiſch mihl to nē. Bet to gan war teitt, ka taſ Latweefchu floblotajſ, kaſ mihl ſawas tautas walodu, taſ mahjihs Latweefchu behrnus, „ſeemas behrnus“ (preeſch lam pagastſ floblotaju iſhti tur) daudſ uſzihtigati, daudſ dedſigati, neta taſ, kaſ Latweefchu walodu nemihl. Latweefchu walodas mihleſtiba ir gandriht taſ patſ, kaſ Latweefchu tautas mihleſtiba. Un to ne-eeſpehi iſhta tautas mihleſtiba! Floblotajſ ar iſhtu tautas mihleſtibu ar leeleeem gruhumeem un truhlumeem zihnidamees uſtizigi ſrahbahſ ſawu augſtu darbu, tur floblotajſ beſ tautas mihleſtibas, rohkāſ labatā eebahſis praſihs: „kaſ man no tam atlez?“ Tautas mihleſtiba ir taſ leelakais mudinatajſ, taſ labakais ſtprinatajſ, taſ labakais drohſchinatajſ ſwehta darbiba preeſch tautas gara gaismas. . . Lihds ſchim Latweefchu tautas floblotaji gan ſtahweja labā ſlawā pee tautas. Tohs paſina, ka nepectuſuſchus gruhideenus, ka karſtus tautas mihtotajus. Lai Deews dohd, ka daſchi muhſu laika zen-teeni, daſchu zilweku wahjumus wiltigi iſſeetadami, ne-iſtrauj iſ daſcha laba tautas floblotaju kruhts ſcho dahrgo pehri — tautas mihleſtibu.

Ja nu nedſ likums, nedſ Latweefchu waloda pate, nedſ til-libas eemeſti neleeds Latweefchu floblotajeem runaht ſapulzēs ſawas tautas walodu, kadeht tad tee runa un spreesch fweſchā walodā? Iſhtu pateſigu eemeſlu ſchini leetā buhs nu laitam daudſ wairak, neta weens — pee weena ſtpraks ſchahds, pee ohtra tahds. Bet zit ari to nebuhtu — wiſi tee peh; ſawas dabas buhs deesgan tumſchi, deesgan ne-apſwehrti, deesgan ne-iſpraſti. Tee buhs maſaſ nopeetnu dohmu augti, bet wairak jaw pagahjuſchāſ Baltijas dſihwes behrni — tahdi behrni, to muhſu deenās wairs ne-eeſwehtihs wiſeem redſoht dſirdoht. — Weens runa Latweefchu floblotaju ſapulzē iſ wiſas ſirds pa wahjiſti tadeht, ka taſ Wahju walodas karſts mihtotajſ un darbigs iſplahtitajſ, un nemaj ne-apzer, ka taſ iſrahda ſawu laiflibu wiſai neweetā. Ohts dohma, ka wina rakſti (referats) waj mureſ wahrbōs zaur to augſtats, zeenigats, kad taſ nabl ſapulzē Wahju lepnōs ſwahrtōs un ne Latweefchu praſtā uſwalkā un aiſmirno, ka wiſch tatiſchu nerakſta un neruna, lai to apbrihno, bet weenigi tadeht lai amata beedri apzeretu un leetā liktu daſchu no wina eewehrotu pateſibu; wiſch ne-apzer, ka pateſiba muhſcham praſta. . . Schahdu maſu eemeſlu buhs gan wairak; wiſi lohpa tee pa dakai uſſpreeſch fweſchu ſehgeli Latweefchu floblotaju ſapulzehm.

Bet lahdu launumu tad Wahju waloda dara Latweefchu floblotaju ſapulzēs? Schis wajajums lohti wajjadſigs, un es tam nebuht negribu eet garam.

Birmais launums, kaſ Latweefchu tautas floblotaju ſapulzē zekahſ no Wahju walodas, ir taſ, ka tā daſcheem konſerenzes lohzeſkeem pateſiba nekauj waj lawe pedalitees pee apſpreeſchannahm. Augſtali jaw reiſ mineju, zit wahji Wahju walodas prateji wehl daſchi floblotaji dſimtenes pagatiſōs. Waj ſchee, lam wiſwairak warbuht wajjadſetu plaſchalaſ, ſtaidrakas ſinas par daſcheem amata darbeem — waj ſchee nepaliſ labaki mahjās uſ floblotaju konſerenzē nemaj negahjuſchi, ſinadami ka tur wiſwairak spreesch tahdā walodā, to wimi labi nemahſ?

(Turpmat beigums.)

Wihleſtiba montai par upuri.

No mihleſtibas gan iſſatris labraht gribehs klauſtees un laſiht, bet waj iſſatram ari ſchi dahrga manta, kaſ muhſchigi paſtahw, ir un waj wiſi, lam ari ta ir, proht wina tā walkaht,

Tà ta waltajama? par to lai spreesch zeen. Iastajis pats pee schi notikuma, to schè stahstischu.

Preefsch ne-ilga laika man gadijahs ar weenu pashtstamu jaunelli, wahrda „Zahnis“ fatiktees, kuresch lai gan attahku no manis dshwo, lairu reis preezigs un jautris bija, tad ar winu fatitohs; bet schim brihscham israhbijahs gluschi zitads, it ta eefsch wina meefahm sawads gars mahjotu, un ta wina laime us wifu muhschibu buhtu grimuse. Winesch isstahstijahs ta tahds, kam lees las skumjas firsi schmauguschas.

Sinlahrigs un lihdszeetigs gribedams buht, es Zahnim praßju: „Waj ari man waretu lihdsdaliht no sawa listena, kas tam firsi spaiba, un waj ari es newaretu dalibu lihdszeetigi pee ta nemi?“ Us to winesch smagi nopuhtahs un asaras ta krusas graudini pah nobahluscheem waigem us semi noriteja. — Pehz lahda brihtina Zahnis sahla ta us mani runaht: „Waj Zuhß tas weenigais wirs semes gribeet buht, kas manu ruhktu un gruhtu listeni par saldu un weeglu eespehtu dariht, un waj Zuhß to pagahjibu, kas laika fraumè aissstrehjuse, waretu atgreest un atfaut? To daschs labs mirstigs buhtu wehlejees, ja til ween waretu.“

„Tas naw neweenam zilwelam, jo masal wehl man eespeh jams,“ atbildeju es us wina wahrdeem.

„Preefsch pufohtra gada,“ tad Zahnis sozija, „bija mana firds weenal jaunellei, wahrda Lihsite, peekehrusees, kuru es firsnigi mihleju. Un wina ari man pretmihlestibu schinloja. Wehs tittahjt jaw mihlestiba bijam weenojuschees, ta abi apnezmamees to nahlamu dshwes zetu beebribà un saweenibà staigahjt un jaunà dshwes lahtà saweenoti eedohtees.“

Tà wiseem, ta ari mums, nahkamibu bees aissfars aissedsa, ta tur newarejam eestahjt, lahda ta buhs. Lihds ar laiku grohstjahs ari muhsu laime. Lihsite, kas mani no firds mihleja driht ween aistahja, un winas karsta mihlestiba nowehrfa sawus fildidamus starus no manis un tohs us zita firds laida. — „Kas gan tas eemeflis pee tam bija?“ ta daschs waizahs. Nu rehjat yirmkahjt tas bija waina, ta man wehl gruhts sohlis bij Jasper, un ja tas buhtu garam, tad tal iskatris wareja dohraht, ta ta firds nebuhtu pahrwehrufusees, kas mani til eefschigigi mihleja; ohtskahjt winai gadijahs zits jaunellis, (tura wahrdu schè nemineschu), kas newis mihlestibas deht, bet mantas deht Lihsite par sawu gribeja dabuht. Pee wahrda neminetais jaunellis jaw sawu firds mihlestibu bija nodewis mantal par upuri, tam lihdsigi ari Lihsite darija, jo wina sawu mihlestibu tagad nodewa pasauligai mantal par upuri.

Dineem kungeem neweens newar kalpoht; weenam japeekerahs ohtris ja-atwer, ta ari Lihsite zitabi newareja dariht, ta wajadseja mani atsumt un tam mantas lahrigam jaunellim peefertees.

Winas karsta mihlestiba pee manim nu bij gluschi isdshuse, ta ne dshstelite tur wairs nebij manama. Ta agrata ozu ussmatdshana tagad no manis nowehrfahs un greefahs waital us pasauligahm mantahm. Mani wairs ta negribeja ne redseht. Winas pahrwehrufita un pahrgrohstia firds buhschana wifu to gruhtumu un behdas us manas firds krahwa, kas man tagad gandriht par smagu islittohs. So ta staisa firds-pukite ir preefsch manim nowihtuse, lai gan preefsch ziteem ta wehl seed. Un ta saldi smarshodama rohsite ir pahrwehrufusees pahr badidamu ehrtshchi, zaur kuru tagad mana firds teel badita. — Saldas smarshas weeta tagad jabauda ruhktas asaras. „Al, waj schè tee manas mihlestibas augti, pagahjibà gatawojuschees un tagad nahlamibà baudami!“ ta daschreis issauzohs. Kaut wifs man kluhtu atnemts, es wifu atdohtu, tad til ween Lihsites firds wehl us mani greestohs, zil laimigs tad justohs, to newaru is-teift!

Bet attal pats pee fewis dohmaju: „Waj islihsjuschu uhdeni lahds wehl waretu fasmelt, un waj isdshuschu mihlestibu wehl waretu eefurinaht?“ Agraf, kur weena deena bes Lihsites kahrtbuhshanas man islittahs ta nedeka, tur tagad wajjadseja mehneschus un garatus laikus weentulibà pawadiht.

Mana eefschigigi mihkota Lihsite driht ween, us wifahm sawahm muhscha deenahm saweenojahs un palika par laulatu draudseni tam augschà minetam tuplajam.

Weßs sakams wahrds ta skan: „Ne wifs ir selts, kas spihd,“ un attal ta: „Kas augstu lahpi, tas semu friht.“ — Pee schi atgadijuma schò abu sakamu wahrdu pateesba ir peepildijusees. Ta mantiba weenu ta ohtru pahrdauds peekrahpa.

Tà Lihsite, ta ari winas zeen. draugs zereja, ta ween laizigà mantà zilwela laime pastahwoht, pee kam stipri wihlahs.

Nu peedshwoja to, to daschs labs mantas lahrigs jaunellis un tam lihdsiga jaunelle peedshwojuse. Zil tabt kildas un mantas lahriba mineto pahri wadija, to schè nemineschu.

Kas few mihkato melle newis pehz mihlestibas, patilshanas un deewbihjigas dshwoschanas, bet jo waital usprasa, waj tai (tam) ir dauds mantas, tas sawà laulibas zeta tahdà paschà pohstà kritihs, ta schèe diwi; to beedina mantas lahriba.

„Bahrschanahs,“ ir Lihsite un winas draugam par sweizina-schanu palikuse, ar kuru tee isrihtus weens ohtu sweizina. „Genahds un firds nemeers,“ ir winu wikalabatals laika lawellis.

Muhsu Lihsite wehletohs, kaut attal tohs firds nemeerus un kildas waretu par naudu pahrdohjt un to pahrdohjo mihlestibu attal nopirkt, bet nu peedshwojuse, ta „islihsjuschu uhdeni wairs newar fasmelt, un lahds drehbès gehrbusees zetu eefahtoht tahdas jawalka, lihds kamehr attal pee zeta gala teel.“

To wifu pahrdohmajohjt man firds luhst par agral manu mihkotu Lihsite, kuras firds zaur laizigu mantu ir samaitata, no mihlestibas nogreufusees un atahpufusees.

Lai gan ta par winu scheshlojohs, tomehr winu newaru no ta pohsta glahbt. Zits glahbejs lai winai peestahjahs, — prohtit pats augstais scheshligais Deews, tam tas ir eespeh jams!“

Ar scheem wahrdeem beids skumigais jaunellis sawus stahstus.

Schè mihkats Iastajis! pats redji, kas ir pasauliga manta. Ta zits naw, ta firds nemeeru zehlejs. Kad sawu firsi winai upure, tam wif tee ruhkti augti jabauda, to manta dsemde.

Tahds nekur meeru newar atrast, kaut ari wifu pasauli famanto. — Pee lahda notikuma, to klausohjt ari man firds teel aishrahbta un tapat warbuht ari tew zeen. Iastajis un iskatram kam mihlestibas gars un kas mihlestibas laimi proht.

It ihpaschi muhsu laikds atgadahs tahdi jaunelli un jaunelles, kas ar apustuka Behtera drohschibu mehds leelitees, ta nekad negriboht atstahtees (attahptees) no sawas apnemschanahs; tomehr til ilgi ween to dara, kamehr preeki winu dshwes zetus apgatsmo un laime wineem usmatda. Bet kad tumshchi behdu mahtoni par weenu jeb ohtu wefahs, tad wifa ustiziba un mihlestiba pasuhd ta migla saules karstumà.

Zaur lihdsibu fahohjt: „Al zil dauds tahdu pee abahm slakahm ir, kas til sawu firds draugu, jeb draudseni lihds dshkam uhdenim wadijuschu, tad atstahjt to weenu paschu, kaut ari noslihtu!“ „Kaut jel iskatra jaunella un jaunelles firsi ihstis mihlestibas gars mahjotu, tad to dahrgato mantu, „mihlestibu“ pahr lehtschu wirumu nepahrdohjt!“

„Kas tas tahds par blehscha prahju, kas stahw jaunai meitai klahu!“
Ne-ustiziga,
Nepastahwiga.
Nah weens bagats un wehl skaitals,
Luhdal schi pret manim schahz.
Winu mihleja,
Mani smahbeja.
Lai nu buhtu nemihleje,
Kad nebuhtu smahdejuse.
Tas schi firsinà
Un grausch prahtinà!

J. Behrsinsh.

Zelgawas Latw. kurlmehnu skohlas direktzija

dara sinamu, ta augschà minetà skohlā jaunus skohlas behrnus usnems swehtdeen tai 6. Augustà 1878tā gabā. Tadeht tee, kas kurlmehmus behrnus schai skohlā grib doht, lai to peemelde wiswehlati lihds 25. Juni sch. g. pee mahjitaja R. Schulz l. Zelgawā jeb pee mahjitaja Moltrecht l. Matishds (St. Matthiae pr. Wolmar). — Usnemeem behrneem wajag buht 7—12 gabus wezem; par gadu jamalka 100 rbl. skohlas- un ustureschanas-naudas; skohlas laiks ir wismasal 6 gab, pee peemeldechanas janodohd ta behrna krusshanas- un baku-shime un daltera-leeziba par behrnu weselibu — it ihpaschi par plauschahm. Skaidratas un plashatas

finas par scho skohlu atredhabs schabs skohlas lifumds, to pee mah-
zitate Schulz I. jeb mineta kurlmehmu skohla war dabuht.

Tai pajcha skohla schogad kurlmehmohs skohlas behrnus
pahrlaufinabs ohrdeen, tai 30. Mai pulstien 3 pehz puf-
beenas. Us scho effamenu teel wiht laipnigi eeluhgti, kam patihl re-
dseht, kahbus auglus kurlmehmu mahzichana nesust.

Tad wehl teel sinams darhtis, ka schini kurlmehmu skohla skohlas
behrnus atlaidihis us wafaras wafas nedekahm zeturddeen
tai 22. Juni 1878. Skohla attal jasanahf swehtdeen, t. 6. Au-
gusta 1878.

Selgawa, 6. Mai 1878.

Selgawas Latw. kurlmehmu skohlas direkzija.

Sino pahre uffaukteem Rigā.

Pehtera= un Domes-basnizā: kaufmanis Moriz Ed. Herzberg
ar Malwini Agnest Elif Garril. Kaufmanis Eschen Aleksanders
Maksimilian Nibel ar Nadini Sprengel. Politetnikas sekretēers Ru-
dolf Heinrich Bergholz ar Amaliju Scharlotti Karolini Blum Dina-
burgā. Konsulentis Alfons Emil Rob. Wittner ar Annu Mehjenn.
Melberis Karl Wilhelm Glasnapp ar Rosini Scharlotti Treusfeldt.

Getrudes-basnizā: kurwu taiftaju sellis Johann Heinrich Za-
bel ar Mariju Bertu Awilson, dsim. Blassert. Pulstien taiftajis Jo-
hann Joachim Friedr. Schuster ar Jdu Scharlotti Baumann, dsim.
Gerbersdorf. Maschinists Jahnis Bahrdisch ar Edu Ramohl.

Jesus-basnizā: Martiasch Georg Siewart ar Dohri Karolini
Kruhmin. Materialbohndees Anfs Juris Keepa ar Friederiku Jul.
Jakobowski. Ahrfemes zensures komitejas sekretēeris hofrahts Rud.
Treyer ar Heleni Lewisse. Sulainis Janis Druness, nosaukts
Demmer ar Elisabethi Annu Dor. Jung. Strahndees Juris Egle

ar Nataliju Sibolewski, dsim. Wihkul. Kutscheris Janis Markowski
ar Greetu Staschul. Tihritajis pee dselszeta Andrejs Bahpohga ar
Amaliju Lesewiz. Suhturs Jewstegnei Grigorjew ar Annu Pufies.

Katoku-draudsē: Jofefs Nekrasch ar Rosaliju Stonis. Benedikts
Lutkus ar Franzisku Butnolow. Rudolfs Teruzki ar Olgu Elisabethi Pop.

Basars

Algezeema masbehrnu skohlai par labu tiks turehts 17. un 18.
Mai no p. 1 p. p. lihds p. 9 Jonatana beedribas namā.
Ge-eschana maksa 10 kap. Mihilstibas dahwanas, waj kahda
deriga leeta, waj nauda, ar pateitschānu teel preti nemtas Mahr-
tina basnizās mahzitate mahjā.

Dahmu pulzina wahrda R. Starck, mahzitate.

Abgelskalna kapsehta.

No Sw. Zahna basnizās pahrwaldibas teel zaur scho sinams
darhtis, ka tahs kapu-weetas, kuras ilgali neta preetsch weena
pufgada ir eemehritas un wehl lihds schim naw aismakfatas, no
schihis deenas pehz 3 mehnescheem tiks zitam pahrdohstas.

Kwihst.

Na es no Stujenes draudses 15 rubl. f. n. muhtu eewainoteem un wah-
jeem fara-wihreem par labu „Sarlana krusa“ beedribai esmu eemakfatis, to
es aplēzinaju ar sawu apalschrafftitu wahrdu.

Schlaeger,

* Stujenes un Lohdes muishas Lutera draudses mahzitate.

Lihds 11. Mai pee Rigas atmahlfuschi 1013 fugi un aischajufuschi 586 fugi.

Atbildedams redaktors Ernst Plates.

Sludināšanas.

Wehrâ leekama sīna

no

J. Redlich

gruntigas un wifū wezaks

Englischu magasihnes

us to no ta nelaila J. G. Zanka lunga un preetschlaita firmas waldineekeem
J. G. Melker un beedra sludināschānu rahdidams, kura tai pirmā Dezember 1876
Rigas Bahzu awifes bija lasama un rakstihstis stahweja, ka J. G. Zanka lunga
man sawu, wairal tā par 50 gada gabjumeem, ar gohdu westu un laipnigi ispi-
ditu ihteno Steiermarkas jeb Austrijas keisara semes iskapfchu pahrdohschānu, ar
wifahm winam peederigahm iskaptehm man pahrdewis, lai es tahdu pahrdohschānu

jeb andeli us sawu rohku jeb rehkinumu tahkal wedu; tamdeht daru wifseem lauzineekeem, andelmaneem, fainneekeem
un kalpeem sinamu, ka mana wairuma iskapfchu pahrdohschāna, miruscha nelaila J. G. Zanka k. namā, **Kungu-
eela Nr. 16** tai wezā lantohri par iskapfchu laiku no rihta lihds wakaram buhs atwehrtā, bet iskapfchu pahrdoh-
schāna masās dakās, tā aridsan no tahm garahm **Pruhfchu labibas**, isfahm stiprahm atwasu: jeb **zinn-
iskaptehm** un **Strahlantes akminaineem** un **binstein-akmina bruzeklischeem** jeb **strikkeem**, kwei
tai leelā Masfawas israhdischānā 1863, Rigas semtohpibas israhdischānā 1871 un Wihnes (Wien) wispasaulēs is-
rahdischānā 1873. gadā ar tahm scheit blakam redsamahm gohda-sihmehm kluwa gresnotas, tā aridsan ahmuriat
un laktinas preetsch iskapfchu lapinaschānas, grahwju, dahrsneeku un tihrumu schkipeles, sirgu un gohwu, dihfetu un
strengu kehdes, dselsu-pineku, wifadu amatu-rihku un dauds zitadu prezu pahrdohschāna paleel tā tā lihds scho laiku
manā gruntigā Englischu magasihne, **Kaku-eelā G. Minus** lunga namā Nr. 1.

B o r a i d a.

(Statees Nr. 18.)

Grafa durwis plati atwehriš wiņšch abus puifchus reišā istabā eegruhda un labi stipri katram ar fawu spēeki usīta, fajidams: „Scheit jums, leelkungs, ir tee diwi!”

„Kapeh; juhs wineem fitat?” grafs waijaja.

„Tahs ir beidsamahs ardeewas,” ustraugs atbildeja. „Dohdat til manu naudu un preeksch manim kasejas naudu, kahdus pahra desmit rublu. Man naw watas kawetees. Pascha grib drihs isbraukt.”

Grafs lika Antonam ismakscht un Turks isgahja.

Pa wisu to laiku tee diwi puifchi, zelds galwu noliekufchi, pazetigi gaidija, kas nu ar wineem notiks un kahdam fungam nu peederehs. Grafs, winus tā eerandsijis, fajija: „Zelatees augšcham, draugi; mehs scheit neweens ne-efam Turki, bet kriigi laudis.”

Tad wini peezehlahs un wiau azis no preeļa mirdseja.

Grafs winus jautaja, no tureenās esoht un kahdu amatu strahdajoh. Weens no wineem atbildeja: „Mehs abi efam no Sweedru galwas pilefchtas Stokholmes. Mani fauz Reini un esmu luga kapteinis un fchis bija mans suhrmanis, Jonas wahrda.”

„Kā tad Turki juhs dabuja?” grafs waijaja.

„Es weenu lugi un labu teesu naudas no fawa tehwa mantoju, tad ar Jonu lohpa fapirkam Nigā sehgetu audelku un lantepejas pilnu lahbinu. Ar to nobrauzam Amerikā, tur fawas prezēs ar labu pelnu pahrdewam. No tureenās atkal smalku tabaku un kaseju preti nehnam; tad preezigi buras (sehgeles) uswillkam un dewamees juhra. Beh; diwi nedeļahm mums usnahja leela wehtra, kas muhs taktu no zela nodfina. Beh; tad wehtra nostahjohs, mehs kahdā jaukā rihtā faulei lezoh. eerandsijam lugi, kam tšchuska un kohpura karoga sīhme bija. Meh; to dar laupitaju lugi pasinam. Us winu skatidamees eerandsijam wehl masu laiwinu wiņds lihgojamees. Pee tahs mums waijadseja peestuhrecht klah. Tur jaw wareja kahds nelaimigs buht, kam palihdsibas waijadseja. Un tā ari bija: mehs laiwinā atradam diwi pufmirufchās meitenes 15 jeb 16 gadus wezas. Tahs mehs fawā lugi usnehmam. Pa to laiku laupitaju lugiis mums it klahru bija peefkrehjis. No tā isschahwa ar leelgabalu un dewa sīhmi, lai peeturam. Ko nu dariht? Man bija dewini matroschi, bet wisi bes eerohtscheem. Isbehgt ari newarejam, jo muhsu lugiis smagi peldeja. Wini buhtu muhs fashah-wufchi. Bija gohdigi japadohdahs. Tad wini muhsu lugi pee fawa peefehja un manus matroschus eelika zeetumā. Man, kad es bija gohdigi padewees, atwehleja brithwibu us luga wirfus staigah. Tahs diwi slimahs meitenes tapa kajitē eenestas. Tee bija Tripoles juhras-laupitaji, kas muhs bija fahkhrufchi. Wini lohpa pahrspreeda, kur muhs waretu labaki pahrdoh, waj Amerikā waj Turkdōs. Kad nu muhsu lugiis til ar tabaku un kaseju bija lahdehts, tad wini nospreeda muhs Konstantinopelē pahrdoh, jo tai prezei esoht labaka zena. Tā tad peh; kahdas nedelas eebrauzam Konstantinopeles ohstā. Mani un Jonu kahds Pascha papreekschu nopirka. Kur mani matroschi un tahs meitenes palika, to es nesinu.”

„Waj juhs newaretu tahs meitenes usmekleht?” grafs waijaja, „es winas ispirktu.”

„Winas gan buhs kahdam Pascham par feewahm palikufchās,” Antons fajija.

„Newar wis sīnah,” Jonas atteiza. „Es esmu redsejis, ka daschās meitas to wisu leelako strahpi un gruhumu iszeefch nefa Turkeem par feewu paleel.”

„Es diwi jaunās meitas isgahjufchu nedelu redseju pee Arabeeschu pohdneeka strahdajam,” Reins fajija, winas bija abas lohpa pee kerahm peeflehgtas un fabriki mahlus dsina, bet bija lohti nowahrgufchās.”

„Kas sin,” grafs fajija, „waj tahs nebuhs tahs paschās.”

„Sitat ar Wiktoru tahs usmekleht. Bet papreekschu, Anton, apgehrbi fchohs jaunus draugus ar labahm drehbehm un dohd wisu, kas wineem peh; fawas kahrtas waijadfigs.”

Tee abi juhras-brauzeji krita grasam pee kahjahm, pateifdami.

„Tas naw waijadfigs,” grafs fajija. „Es juhs ispirktu un grihu par jums gahdaht, ka juhs us fawu tehwiu tohpāt, jeb waj jums nepatiktū pee manim deenastā palikt?”

„No wifas sirds,” Reins atbildeja. „Mehs efam abi neprezejufchees, mums ir weenalga, kur mehs fawu maifi nopelnam.”

Beh; kahdahm deenahm eenahja Reins pee grafa un fajija: „Es par laimi wehl fchodeen tahs meitenes atradu. Winas buhtu fchowakar tikufchās noschautas nespehziabas deht. Wipas ir til lohti nowahrgufchās, ka wais newar us kahjahm nostahweht. Es winas abas no fabrika ustrauga par 50 rubtu nopirktu. Winas taps neschus scheit atnestas.”

„Tas ir labi, mans draugs!” grafs fajija. „Ja Deems lihdses, mehs winas atspirdsinasim.”

Beh; kahdas siundas ischetri wihri winas atnesa us nestawahm; ustraugs bija lihds. Tas winas lika grafa sahlē nofwereht semē un tad fajija: „Sche nu jums ir, tahs diwi flinkahs lunas, es winas buhtu fchowakar noschahwis; bet 50 rublu man der; turklah man ari newaijadsehs winas nosprahgufchās us tukfnesi aissuhtiht, to nu juhs warat dariht.”

Antons winam naudu ismakschaja un wiņsch aigahja. Tahs meitenes palika pee semes, galwinas noschahwis, sehdoht. Mati fawihlufchees lefchkes, rupsch maifa gabals apfedsa winas meefas, kurahm bija dubtu kahrtā wirfu. Grafam winas tā nowahrgufchās redsoht sirds no schehlabahm kaha; wiņsch lohti dufmojahs par Turkeem, ka wini zilwelus silitaki nefa lohpus tura. Wiņsch lika dakteri atsaukt.

„Apflatatees,” wiņsch tam fajija, „tohs nelaimigohs behrums. Waruhht, ka Deems jums palihdses winas isahrstieht.”

Dakteris winas aptaustija, raustija plezus un grasam fajija: „Wiau slimība ir bada waina un wifa meefa ar nešklaidruma, kufstonu un wahschu pilna. Es winahm lo eedohschu, tad winas taps spurgtakas un juhs warefeet ar winahm rnahht.”

Dakteris winahm sahlēs eedewa un maifi, kas bija wihnā mehrzeta. Kad winas to apehda, tad winahm jaunības spehks atgreesahs un winu azinas fahka jautri spihdeht. Tahs nabadstēs dohmaja, ka grafs ar dakteri ir winas nopirufchi

un til wahjas atradufchi, liks nofchaut; tapeh; ta weena ee-
drohfhinajahs luhgt.

„Zeentigi lungi,“ wina fazija, „nenofchaujat wis muhs,
mehs ne-efam wis flinkas, bet no strahpehm un bada lohti
nowahrgufchas. Dakteris pafmehjahs un fazija: „Netapfeet
wis nofchautas, tapfeet drihs wefelas un dshwofeet, lihds
Deews juhs fauks pee fewim.“

Gras pee winahm peegahja un waizaja: „Waj juhs
behni, no Anglijas efat, kad juhs flaidri pa anglifki ru-
najat.“

„Ne,“ weena no abahm meitenehm atbildeja, „mehs efam
no Haiti falas.“

„Ka tad Turki juhs dabuja?“ gras waizaja.

„Es ar Lili (mani fauz Zoraidu) masgajamees juhra, peh-
zak gar juhrmalu tahtaki staigajam; atradam masu laiwinan,
fo gan wehifch bija uf fmilktim ufdfinis; mums ta patika,
to kustinajam un gruhdam, lihds to dabujam uhdeni un gribejam
pafchuhpotees, bet laiwinan ahtri juhra eepeldeja. Kad to pa-
manijam, tad jaw bija par wehlu isleht, jo uhdens dibenu
newarejam wairs faredseht; meh sfauzam no wisa fpehka
peh; glahbeja, bet neweens muhs nedfirdeja neds redseja, meh
pagihbujchas abas pakritam. Kad atmohdamees, nekur wairs
seme nebija redsama un faulite ari jaw juhra laidahs. Meh
raudadamas Deewu karsti luhdsam, lai muhsu laiwinan at-
tal pee seme peepelbetu, jo uf to breefmigo uhdeni fkatotees
mums wifl kauli drebeja. Usnahza tumfcha nakts; meh kohpa
fakhehrufchahs raudadamas to nakti pawadijam. Nihda deena
bija karsta, leelas flahpes muhs mohzija, bishki ar fauju ee-
dshram juhras uhdeni, no ta tikam flimas. Zeeti kohpa
fakampufchahs luhdsam Deewu un gaidijam nahwi, lihds bef
famakas palikam. Zil ilgi ta bijam gulejufchas, to nesinam.
Kad usmohdamees, tad atradamees kahda masa lambariti, fur
kahds wegs wihrs muhs aplohpa, bet to gan nopratam, la
wehl efam uf breefmigo uhdeni. Peh; dauds deenahm tapam
lauka iswestas un eeraudfijam fcho fwefcho leelo pilfsehtu.
Wehl dauds wihru, kas bija kehdes flehgti, isnahza no fuga
apafchahs un lihds ar teem tapam uf kahda leela plafcha
nodfihstas. Nu fapratam, la efam wehrgi, jo pee mums ari
welnus zilwefus tapat uf pahrdohfchanu nodfen. — „Es
efmu peefufufe, teiz tu, Lili, tahtak,“ Zoraida fazija uf Lili
pagreesdamahs, un Lili eefahla stahstih.

„Labi, la netikam fchirtas. Stahds Turki augfmanis
muhs abas nopirka. Meh tilam westas jaur leelu dahrsu
kahda flaitfa nama. Tur bija defmit feeweetes, ballas, mel-
nas, dshlanas un wehl daschadas, kuras fefchi mohri apfar-
gaja; ari muhs tur nodewa. Peh; kahda mehnefcha tikam
ar flaitfahm drehbehm apgehrtas un tam lungam, kas muhs
nopirka, preefchah westas. Winfch fohlifa mums dauds labu-
ma, lai til winam par feewahm paleekam; bet mums tahda
dshwe, kahdu wina defmit feewas weda, lihds nahwei ree-
bahs.

„Ro tad winas til fliktu dara?“ dakteris waizaja.

„Nelo fliktu, bet mums reebigu,“ Zoraida atbildeja. „Nih-
tods winas ilgi gut; kad ufjetahs, tad eet pirti, tur masga-
damahs kafeju dsher, un gehrbdamahs fpeegeta preefchah diwi
lihds trihs stundahm tohshajahs, pufdeenu ehdoht pihpi fmehle
un wafarus pawada ar bestaunigeem dantscheem. Tur ne-
weenu zitu zilwefu nedabu redseht, la til to lungu un tohs
melnohs fargus. Kad meh ta lungu prahdam nepadewamees,

tad atnehma mums tahs labas drehbes un eedewa fliktas
un lika mums puku dahrsa strahdaht. Tas mums labi pa-
tika, bet tur ari meerah nepalikam. Rungs nahza if deenas
pee mums, draudedams, ja winam par feewahm nepalikam,
tad muhs nodohfchoht wehrgu ustraugam; bet meh palikam
pee fawas apnemfchanahs, labaki wifas mohlas zeest, neta
winam padohtees. Ta ari notika. Peh; diwi nedetahm at-
nahza wehrgu ustraugs, nogehba mums tahs pafchah fliktas
drehbes un eedewa rupju audeklu preefchah apfegas, preeflehbsa
muhs abas pee weenahm kerahm un lika mums semi un meh-
lus dahrsa dshht. Zil nepelnitus zirteenus no wina garas
pahtagas nedabujam baudiht. Ta pee wina bija wairak ne-
ka diwi gadus. Peh;ak winfch muhs pahrdewa Atabeefchu
pohdneekam. Tas bija wehl breefmigaks un neshcheligaks zil-
wefus. Tur meh wairs fawu datu ehdeena nedabujam kohpa
blohdina, bet preefchah mums wifsem 10 feeweefcheem un
15 wihreem tika flikta bariba leela fili eeletea un miroru
galwas kaufti bija karotes weeta, fo ziti fakla uflahrtu nefaja;
kam tas nebija, tam wajadseja ar fauju baribu fmeht. Pee
nomasgafchanahs meh nelad newarejam peetikt, ar to bija
japahrteel, zil leetus muhsu meesu nofkaloja. Ta tad meh
panihlam un buhtum fchowakar tikufchahs nofchautas, tad
juhs zeentigi lungi muhs nebuhtut isglahbujchi.“

„Waj juhs mahfas efat?“ gras waizaja.

„Mehs ne-efam wis mahfas,“ Lili atbildeja, „til kohpa
usaugufchahs, jo mani wezakee ir abi mirufchi.“

„Waj tew ir wezakee dshwi?“ gras Zoraidai prafija.

„Abi wefeli palika,“ Zoraida atbildeja; „warbuht la beh-
das buhs winus nospeedufchahs, jo efmu til wineem weenigt
behrens.“

„Kas ir taws tehws, waj kahds amatneeks jeb kaufmanis?“
gras jautaja.

„Amatneeks winfch naw,“ Zoraida atbildeja, „winam ir
leels namus un winfch pahrtteel no fawahm rentehm.“

Gras nu pagreesfahs uf dakteri un fazija, lai winfch ne-
moht tohs nelaimigohs behrens fawa apkohpfchanah. Anto-
nam gras fazija, lai pafauzoht Wiktoru ar teem diweem
juhras brauzejeem, jo winfch tohs griboht isfuhtih, lai kahdu
lugi apgahdajoh, ar fo waretu no fchihf fahdana ligdas,
Konftantinopeles, aifbraukt prohjam. „Un tu wari,“ gras
teiza uf Antonu, „preefchah fawa brahta no konsula isgahdaht
pafi. Dohd winam 2000 rublu zeta-naudas. Scheit jaw
lugi atrafees, kas winu lihds Sewastopelei nowedihs. Es
winam ari wehstuli uf Maslawu lihds dohfschu.“

Antonus winam par to labumu pateizahs, fo winfch Wilia-
mam parahdija, un tad aifgahja.

Kad Wiktors ar Reini un Jonu bija eenahlfufchi, tad
gras wineem fawas dohmas isteiza. Reins atbildeja: „Muh-
fu kahpera-lugis, kas muhs nowangoja, stahw ohfta un taps
no polizejas pahrdohs. Kad juhs to waretut pirkt, tad buh-
tu jums pafcheem labf lugis; es winu pafihftu, ir it jauns
un labi buhwehts.“

„Ka tad tas gabijees, la juhras-laupitaju lugis nahjis
pee pahrdohfchanas?“ gras waizaja.

„Te laupitaji esoh, uf juhru kahdu lugis fafchahwufchi.
Gelfch ta bijis weens Turki Wafcha no fchejeenas; to wini
nofahwufchi, tad tohs zitus laudis ar wifu mantu atwedu-
fchi fcheit pahrdoh, un ta tad pafchi eefrehjufchi lamata.
Wini wifl ir palahrti un tas lugis taps pahrdohs.“

„To wini jaw fen bija nopelniufchi,“ grafs fajija, „nu tad til eitat un nopehrkat to fugi. Uf fimtu jeb tuhlfkofchu rubteem nefkatatees wairaf fohlht.“

Wini aifgahja un Antons ar fawu brahli eenahja. Wiliams grafa zetuf fluhpftidams par to leelo fchehlaftibu, fo grafs winam bija parahdijis, ar mihleflibas afarahm atwadijahs.

„Tee fuga pirzeji preezigi pahrahja, jo wini bija to lehti nopirufchi.“

„Tas wifs buhtu labi,“ grafs fajija, „juhse efat fuga wadoni, bet fur mehse matroschus nemfim?“

„Tohs mehse Turkeem nosagfim,“ Reins fajija.

„Ka mehse to waram dariht?“ grafs brihnodamees waizaja, „muhse Turki nofers un ari palahrs.“

„To es jums, zeenigs leelkungs, ifskaidroschu,“ Reins fmeedamees fajija. „Es fawus dewinus matroschus atradu juhrmalâ lahda fabriki, tur wini fwabadi strahda. Geriktesim ta: kad muhsu fugis buhs ar wifahm wajadfibahm apgahdahts un isdewigs wehifch buhs, tad laidifim pamasitnam pa ohftu juhra, juhfu fulaini warehs mums palihdfeht, bet to mums wajaga wakarâ dariht. Es ar wineem norunafchu, lahda fihme mums buhs, ka lai wini muhs pasifht. Wini wifit tad eelehks uhdeni un peepelbehs mums klah; es par to jaw gahdafchu, ka wini ahtri uf fuga warehs tapt. Tad laidifim leelus wata, tumfcha nahts buhs klah un rihtu neweens muhs wairs neredsehs, jo kaphura fugis ta buhwehts, ifchakli kert un weegli behgt.“

„Ihts juhrneeku stikis,“ grafs fmeedamees fajija. „Waj tad wini ir tahdi peldetaji?“

„Peld ka fimis,“ Reins fajija.

„Bet tas nellahjajs, zilwekus sagt,“ grafs teija.

„Ta naw nekahda sagfchana,“ Reins atbildeja. „Tee ir mani laudis, un kad wini wifit tiftu palahrti jeb nofchauti, fo Turki ar wehrgeem arweenu mehds dariht, waj Turku wal-diba to mekletu?“

„Lai tad ari ta noteek,“ grafs fajija. „Apgahdajat wifu, juhse to labaki finat, kas uf tahda zeta ir wajadfigs.“

Ar preeku grafa deenderi kbrahs pee darba, ta ka weenâ nedeta wifs bija gataws; tikai Zoraida un Lili bija wehl lohti wahjas, tahs tika ar gultahm uf fugi aifneftas. Tad pee laba wehja wini laida fawu fugi wakam. Kad nu Reina matroschi wifit bes usrauga juhrmalâ strahdaja, tad ari neweens nefinaja, fur wini palikufchi. Wini lohti preezajahs, ka ir atkal fawâ weza amata un apafsch kriftigeem waldneekem kilufchi, un fwehreja, tohs ne muhscham wairs ne-atftahht.

Wini wifit laimigi bes lahdeem lawekteem nobrauja Zamaikâ un preezigi no fuga iflahpa pee Riwet zukura un rumafabrika, kas grafa tehwa brahlim peedereja; bet winfch jaw bija fmilfchu kahnâ paglabahs. Grafs usnehma waldifchanu par nelaika leeleem fabrikeem. Pee katra fabrika bija leeli zukura lauki, eelfch kureem wairaf noka 500 melni wehrgi strahdaja. Tee tika tapat, ka Turkos, no nilneem balteem usraugeem pee darba dftiti. Tas grafam, kam bija mihliga daba, nepatika; winfch tohs nilnohs usraugus atlaida un ezehla Wiktoru par wehrgu pahrwaldneeku, winam wifu fainneejibu rohla nodohdams. Wehrgeem winfch atwehleja fefideenu preefch fawas apkohpochanas, dewa wineem drehbes un ehdeenu ka peenahlahs. Swebhdeenâs zeeli aifleedsa strah-

daht (libds fchim wajadseja wehrgeem pa fwehtdeenahm fawu masu dahrsinu apstrahdaht). Swebhdeenâs wineem wajadseja fabriki fapulzetees, fur Wiktors wineem tijibu mahzija. Reinis ar kaphera fugi un ar faweem matroscheem ifweda wina prezes uf Amerikas un Ciropas pilsehtahm. Kad wifu ta bija eegrohfijis, tad winfch lila few flaufstu namu uf buhweht, fo wezais Antons ar Zoraidu un ar Lili ar flaufstahm pukehm apftahdija.

„Mums wifs ir labi un pehz kahrtas,“ grafs kahda deenâ fajija uf Wiktoru, „bet gafpaschas truhft un fcheit naw nekahdu meitu, fo waretum prezeht.“

„Zeenigs leelkungs,“ Wiktors atbildeja, „es uf tam wehl newaru dohmaht, ne-efmu wehl til daudf eekrahjees, ka waretu feewu nemt. Baldees par juhfu fchehlaftibu. Es pahrafo grafi arweenu efmu fawam tehnam pahrfuhthjis.“

Tas grafam lohti patika, ka Wiktors fawu tehnu zeenija. „Es tew lohni pawairofchu,“ winfch fajija; „pee Riwet fabrika ir wehl daudf ne-apftahdatas semes, to lifim apftahdaht, tad tu gan waresi ar feewu pahrtift. — Bet fur nemfim bruhtes?“

„Mums pascheem ir diwi meitas, fo no Konftantinopeles libds atwedam,“ Wiktors fmeedamees fajija. „Es gan daudf ar winahm ne-efmu runajis, bet es dohmaju, ka winas naw no semas kahrtas, jo ir fmalkas fawâ runafchana.“

„No ta laika, kad winas bija wahjas, es winas wehl ne-efmu redsejis,“ grafs fajija. „Eif usmelle winas un atwed fchurp, es gribu winas redseht, kahdas winas no ifskatahs.“

Wiktors aifgahja un winas atweda. Winas bija tapat ka zitas kalpones prosti apgehrtas. Winas eenahlufchas pehz wehrgu wihfes nometahs zelos un galwinas nolahra uf femi.

„Ufzetatees behrni,“ grafs fajija, „preefch Deewa til wajaga zelos nomesteh, bet ne preefch zilwekeem.“

Winas uszehlahs. Grafs brihnejahs, winas tahdas flaufstas un pee-angufchas redsedams. Winfch prafija Wiktoram, kura tam patihloht. Wiktors dohmaja: fajifchu Zoraida, winfch teiks, ta man ari patihl, un tas nebuhs winam pa prahtam; labaki teilfchu Lili.

„Man Lili patihl,“ winfch fajija, uf Lili mihligi pafkaidamees.

„Man ari ta leekahs,“ grafs pafmehjahs; „turpreti man Zoraida patihl.“ To fajijis winfch pagreesahs uf meitenehm wajadams, waj winas ari zitu darbu mahloht jeb tikai prohtloht pukesh lohpt un strahdaht.“

„Mehse mahkam gan,“ Zoraida atbildeja, „waram fchuht, adihht, rakftiht un wehl daschus zitush darbus.“

„Warbuht ari mahkat klaweeres fpehleht?“ Wiktors fmeedamees jantaja.

„To ari prohtam,“ Lili atbildeja!

„Tad draugs Wiktor,“ grafs fajija, „wed winas libds pilsehtâ, lai winas ifmelle, kahdas amata leetahs winahm ir wajadfigs; tad nopehrz preefch winahm labu drehbi, lai winas preefch fewim katra pahru apgehrtu pafchuij, un wifu, kas winahm wajadfigs.“

„Tad kad efat pafchuwufchas,“ winfch meitenehm fajija, „apgehrtjat tahs drehbes un eenahkat, pee manim. — Klaweeres es liffchu Reinin no Londones pahrwest.“

(Turpmal wehl.)

Grādi un ņeedi.

Nerakhtus ņehus.

Jaw ņen atņihā leeta, ka pilņņehāņ nerakhtiba un valaidniba jo leela, jo leelala ta pilņņehā. ņheem wahrdeem par peerahdiņhanu paņtaņņiņim ņņahdu atgadijumu, kaņ Wiņnes pilņņehā atgadijees.

Rahda Wiņnes pilņņehneeka dehls, puika no kaņdeem 10 jeb 12 gadeem, kaņ ņlohlā gabja, bija pahrdohmajis, ka daudņ jaukaki ir pa pilņņehāņ dahrsu paņtaigatees, kur lapas plaukņt un pukis uņņeed, neka aptwiņkufchā ņlohlaņ iņtabā uņ benka ņehdeht, iņņalki mahzitees un uņmanigi klaufitees. Tē newitūs gabdahs, ka puikas tehws zaur dahrsu eedams eerauga ņawu dehlu, kaņ kohku pa-ehni noņehdees apbrihno dabas jaukumus. Tehws laikam dehlēna dabas-apbrihnoņhanu neņaprata, bet grahbj ņlanki, kaņ ņlohlu noņlankojis, pee zekula un ņahl tam dabas jaukumus ar plikeem un kulakeem iņņlaidroht. Puika blaui, it kā winam ahdu dihratu. Puikas blauiņhanu dņirdejuņchi leels pulks zeerataju ņapulzejahs. Tē puikam ņchaujahs kaunas dohmas prahtā. Winņch ņala, uņ ņawu tehwu rahdidams, ņanahkufcheem zeeratajeem: „ņanemat ņcho lungu zeeti, winņch man uņbruzis un beņ wainas mani ņit un dauņa.“

Tehws tahdus beņņaunigus wahrduņ dņirdeedams eefahkumā neņinaja ko ņaziht, beidsiht tatschu ņala, ka winņch eņoht ņchi nerahina puikas tehws un tapeh; winam gan eņoht ta teeņiba, ņawu dehlēnu pahrmahziht. Bet nebehdnis dehlē ņala, ka tee eņoht tihri meli. Tehws lihds ar dehlēnu teel nowesti uņ polizeju, kur tad pateesiba nahja pee gaiņmas un beņkauna puika ņawu ņrahpi dabuja. — Nau kaņds beņgoņņcha puika, kaņ ņawu tehwu leel zeeti ņanemt.

Warenas kaņņas.

Wezu laiku ņahņiņs teel daudņreis brihnuma leetas ņahņiņtas, kaņ pee kaņņu ņwineschanas un tahm lihdsigahm dņihrehm tika iņrihlotas. Preekņch ne ilga laika tika Ungarijā kaņņas ņwinetas, kaņ teefcham atgahdina wezu laiku notikumōs minetas kaņņas. Pee kaņņahm peedalijahs 500 weefu, no kureem, kā teel ņinohts, zeturta daka pee mahzitas kaņhtas peedereja. Lai wiņus weefus waretu uņnemt, waijadņeja trihs namus eenemt. 20 kehņņchas ņrahdaja ņwihsdamas kehki, puņohtra birkawa gatās waijadņeja tikai preekņch ņupas wahrņņchanas, tad wehl tika apehņi 200 klaipei maiņes, 200 butni, 25 kalkuņes, 11 teki, 2000 ohlas, un iņdehra lihds 1000 pudeku labaka wiņna un gluņchi neņkaitamas pudeles praņtala wiņna. Kaņņas duhreja trihs deenas un naktis.

Nu redņeet, waj tahs naw warenas kaņņas!

Lai kam ņheem kaņņineekēem buhs ohtras trihs deenas bijuņchas waijadņigas preekņch pagiru iņguleņchanas.

ņawada nonahweņchanahs.

Ahrņes un zilweku dabas prateji jaw ņen aņņinufchi, ka zilweki, kaņ paņchi ņew galu nodara, ir prahtā apjukufchi, wiņu maņak tai brihdi, kur nelaimigais pats ņew pee dņihwibas kerahs. Turki ņew galu nodara, pee ņihdu-ņchnohra pakahrdamees; Wiņneefchi zaur to, ka ņew wehderu uņņchleel,

un ziti atkal uņ zitadu wiņņi; bet ņhini mehneņi notikaņs Romas pilņņehā pawifam neredņeta nonahweņchanahs un prohti tahda: Kaņds ņtaleetis bija nodohmajis, ņew galu padariht un to iņbarija uņ tahdu wiņņi, ka ņawas drehbes eemehrza petroleumā, tā ka tahs zaur zaurim bija ņlapjas, tad tohs uņwilzis un uņ eelas iņgabjis aihdedņinaja. Uņ tahdu wiņņi nelaimigais bija pats ņewi ņadedņinajs.

Druņzinae.

Mihleņtiba ir debefs wahrti un elles dibens.

Mihleņtiba ir weens no teem preekņch baudņņchanas atkauteem parahņņes augteem.

Mihleņtiba ir ņlihpehts dimants un ņapuis ahbols.

Mihleņtiba naw pehrkama, bet eemantojama.

ņaunekta mihleņtiba ir tikai ugunis ņpehls un ņlihdoņchi duhmi; wihra mihleņtiba ir ņlaidra leefma.

Ro bailes nepadara.

ņhini mehneņi notikaņs ahrņemēs nelaimē uņ dņelņszelu, prohti diwi wagonu rindas braukdamas weena ohtrai uņņkrehja wirņu, pee kam kaņdi 18 zilweki tika ņipri ņadauņiti.

Rahda gaņpaņcha bija tā pahrbihjuņees, ka no pahrbihņchanahs ņawu prahtu paņaudeja, prohti palika ahrprahtiga. Ari ir atgadijees, ka no leelahm bailehm zilweki dabuhn 24 ņundu laikā firmus matūs.

Uhdens un ņirds.

Bil jauki mums uhdens kā ņreegelis ņpihd
Pee klusa un meeriga laika,
Kā kristals tas laistahs
Daudņ kraņņas it ņkaiņās,
Kad ņaule ar ņel' to aplaiņa.

Bet lihds ka no ahreenes wehji ņahl puht,
Tas ņahl ar jo kaiņligi wiņnoht:
No dibina zelahs
Un augņchup wekahs
Un glohtis ar dunahm uņmaņa.

Bil daņcha par gohdiigu ņirdi ņew' rahd'
Pee beņdarba dņihwibas deenahm:
No wiltus ta greeņchahs,
Pee taiņnibas ņpeeschahs,
Un tā ņew' par ņchlihtu peerahda.

Bet lihds ka ta pate reiņ darbotees ņahl,
Tē paņchlaba kaņrums to tramda, —
Ta nemahs nu mahniht
Un zitus apgahniht, —
Pret taiņnib' un teefu ta ņpahrdahs.

Kā wehji ņem uhdena ņreegela ņpehji
Mums uņrahdiht reebigas weelas,
Tā kaņrib' pahr mehru
Laiņ' ņirdi atwehru,
Leel ņlatiht tur negohda meelas.

Tā pateņib' lauņchahs no ahra uņ eekņch'
Un eekņchpuņi ahrpuņei apluhkoht greeņch;
So kā mums kaņ rahdahs
Un ņtateenā ņahdahs,
Naw tas, ko mehņ redņam, bet ohtrada leet'. —

Sp. A.

Abilbedams redaktes Ernst Plates.